

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

VJE

VJERONAUKE

DRŽAVNA MATURA ŠK. GOD. 2021./2022.

VJE.49.HR.R.K1.16

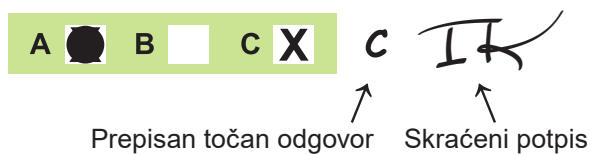

49860

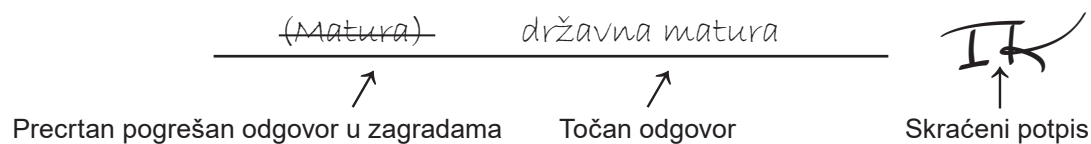
Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **70** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s nula (0) bodova.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti skraćeni potpis. **Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.**

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 16 stranica, od toga 1 praznu.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Kako se naziva skup obreda i vjerovanja kojima čovjek pokušava sebi podrediti djelovanje natprirodnih sila ili božanstva?

A. animizam
B. animizam
C. fetišizam
D. magija

(1 bod)

2. Koja je od navedenih tvrdnja u skladu s katoličkim učenjem o nadahnuću Svetoga pisma?

A. Duh Sveti nadahnuo je svete pisce da zapišu samo riječ Božju, bez osobnoga doprinosa tekstu.
B. Duh Sveti nadahnuo je svete pisce da ljudskim riječima i vlastitim sposobnostima zapišu riječ Božju.
C. Duh Sveti nadahnuo je svete pisce i stoga Sveto pismo čitamo i tumačimo doslovno.
D. Sveto pismo napisano je po nadahnuću Duha Svetoga koji je svetim piscima diktirao sve što trebaju zapisati.

(1 bod)

3. Koja se od navedenih čovjekovih uloga **ne odnosi** na čovjeka kao sustvaratelja?

A. gospodar
B. radnik
C. promatrač
D. upravitelj

(1 bod)

4. Koja se od navedenih sloboda odnosi na vanjsku slobodu?

- A. sloboda mišljenja
- B. sloboda odlučivanja
- C. sloboda od grijeha
- D. sloboda od zatvora

(1 bod)

5. U kojemu se Isusovu postupku očituje radikalna novost Radosne vijesti u odnosu na tadašnje židovske običaje i propise?

- A. u čitanju i tumačenju Tore u sinagogi
- B. u posjećivanju svadbi i gozbi
- C. u prihvaćanju javnih grešnika
- D. u propovijedanju u Hramu

(1 bod)

6. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na kršćansko shvaćanje čovjeka kao slike Božje?

- A. Čovjek je apsolutna vrijednost kojoj sve ostalo treba biti podložno.
- B. Čovjek je po naravi moralno biće, izvorište i mjerilo svake moralnosti.
- C. Čovjek je osoba obdarena duhovnom dušom, razumom i slobodnom voljom.
- D. Čovjek se ostvaruje ako je u stanju ovladati materijom i sebi je podložiti.

(1 bod)

7. Koja se od navedenih predodžbi o Bogu izravno protivi bezuvjetnoj Božjoj ljubavi?

- A. moralistička predodžba o Bogu
- B. patrijarhalna predodžba o Bogu
- C. predodžba o bezazlenome Bogu
- D. predodžba o Bogu u funkciji čovjekovih potreba

(1 bod)

8. Koja od navedenih vrsta objave **ne pripada** pologu kršćanske vjere?

- A. javna objava
- B. naravna objava
- C. privatna objava
- D. starozavjetna objava

(1 bod)

9. Koji događaj iz Isusova života navodi većina povijesnih izvora?

- A. bijeg u Egipat
- B. krštenje na rijeci Jordanu
- C. posljednju večeru
- D. smrt na križu

(1 bod)

10. Pozorno pročitajte tekst.

„U nekom gradu bio sudac. Boga se nije bojao, za ljude nije mario. U tom gradu bijaše i neka udovica. Dolazila k njemu i molila: ‘Obrani me od mog tužitelja!’ No on ne htjede zadugo. Napokon reče u sebi: ‘Iako se Boga ne bojim nit za ljude marim, ipak, jer mi udovica ova dodijava, obranit ću je da vječno ne dolazi mučiti me.’”

Nato reče Gospodin: „Čujte što govori nepravedni sudac! Neće li onda Bog obraniti svoje izabrane koji dan i noć vape k njemu sve ako i odgađa stvar njihovu? Kažem vam, ustat će žurno na njihovu obranu.” (Lk 18, 2 – 8)

Koje obilježje kršćanske molitve opisuje navedena Isusova prispodoba?

- A. iskrenost
- B. poniznost
- C. skrušenost
- D. ustrajnost

(1 bod)

11. Koju od navedenih liturgijskih radnji **ne može** obavljati đakon?

- A. naviještati evanđelje i propovijedati
- B. podjeljivati sakrament krštenja
- C. podjeljivati sakrament pomirenja
- D. voditi obrede pogreba

(1 bod)

12. Koji je od navedenih elemenata sakramenta pomirenja pridržan svećeniku?

- A. kajanje zbog počinjenih grijeha
- B. iskrena ispovijed grijeha
- C. odrješenje od grijeha
- D. zadovoljština za počinjen grijeh

(1 bod)

13. U kojemu se događaju iz Isusova života očituje objava Trojstvenoga Boga?

- A. u govoru na gori
- B. u kušnji u pustinji
- C. u izboru dvanaest apostola
- D. u krsnomu nalogu i poslanju apostola

(1 bod)

14. Koje je bitno svojstvo kršćanske ženidbe?

- A. jednost
- B. sebedarje
- C. plodnost
- D. vjernost

(1 bod)

15. Koja je od navedenih tvrdnja u skladu s kršćanskim shvaćanjem odgovornoga roditeljstva?

- A. Obveza je svih kršćanskih roditelja rađanje što većega broja djece uzimajući u obzir dobro obiteljske zajednice, društva i Crkve.
- B. O broju djece u obitelji i vremenu kada će se roditi odlučuju sami roditelji vodeći brigu o vlastitom dobru i dobru već rođene djece.
- C. Ako ne postoje uvjeti za rađanje novoga života, kršćanski roditelji smiju se koristiti svim oblicima kontracepcije.
- D. Ako ne postoje uvjeti za rađanje novoga života, kršćanski roditelji moraju prakticirati trajnu apstinenciju.

(1 bod)

16. Koja se od navedenih tvrdnja odnosi na kršćansku eshatologiju?

- A. Spasenje čovječanstva stvarnost je koju očekujemo na kraju vremena.
- B. Kraljevstvo Božje ostvaruje se u potpunosti tamo gdje ljudi vjeruju, ljube i čine dobro.
- C. S Kristom su započela posljednja vremena koja će svoju puninu ostvariti u drugome Kristovu dolasku.
- D. Isus će prije kraja ovoga svijeta ponovno doći i na Zemlji uspostaviti svoje tisućljetno kraljevstvo.

(1 bod)

17. Kako se naziva izmišljanje i iznošenje negativnih i uvredljivih tvrdnja o bližnjemu radi širenja lošega glasa o njemu?

- A. kleveta
- B. krivokletstvo
- C. laskanje
- D. ogovaranje

(1 bod)

18. Koji od navedenih crkvenih dokumenata izriče kršćanski stav o nepovredivosti i svetosti ljudskoga života?

- A. *Evangelii nuntiandi* (Navještanje evanđelja)
- B. *Evangelium vitae* (Evanđelje života)
- C. *Gaudium et spes* (Radost i nada)
- D. *Vita consecrata* (Posvećeni život)

(1 bod)

19. Koja je od navedenih tvrdnja u skladu s katoličkim stavom o transplantaciji organa?

- A.** Dopuštena je transplantacija svih organa ako se radi o poboljšanju ili spašavanju života primatelja.
- B.** Živi davatelj organa ne smije ugroziti vlastiti život i zdravlje, a mogući zdravstveni rizici moraju biti proporcionalni dobrobiti primatelja.
- C.** U hitnim situacijama liječnici smiju odlučiti uzeti organe preminule osobe za transplantaciju bez prethodnoga pristanka pokojnika ili njegove obitelji.
- D.** Da bi transplantacija stanica, tkiva i organa bila moralno dopustiva, davatelj mora biti živa osoba.

(1 bod)

20. Kojim se sinonimom za savjest koriste biblijski pisci?

- A.** bubregom
- B.** kostima
- C.** mozgom
- D.** srcem

(1 bod)

21. Pozorno pročitajte tekst.

Doista, dok bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo: Tko neće da radi, neka i ne jede! A čujemo da neki od vas žive neuredno: ništa ne rade, nego dangube. Takvima zapovijedamo i zaklinjemo ih u Gospodinu Isusu Kristu: neka s mirom rade i svoj kruh jedu. (2 Sol 3, 10 – 12)

Koja je dimenzija kršćanskoga poimanja rada opisana u tekstu?

- A.** Rad je bitna čovjekova dimenzija.
- B.** Rad je znak čovjekova dostojanstva.
- C.** Rad je služenje.
- D.** Rad je dužnost.

(1 bod)

22. Kako se naziva stožerna krepost koja se očituje u postojanoj i čvrstoj volji drugima dati ono što im pripada?

- A. jakost
- B. mudrost
- C. pravednost
- D. umjerenost

(1 bod)

23. Koji se svetac zbog svojih misionarskih pothvata i doprinosa u širenju kršćanstva naziva i *apostolom naroda*?

- A. sveti Ivan
- B. sveti Pavao
- C. sveti Petar
- D. sveti Jakov

(1 bod)

24. Koji je glavni uzrok progona prvih kršćana u Rimskome Carstvu?

- A. odbijanje sklapanja ženidbe i život u celibatu
- B. odbijanje poganskoga kulta
- C. odbijanje rada i čekanje drugoga Kristova dolaska
- D. odbijanje plaćanja poreza

(1 bod)

25. Kako se zove začetnik reformacije u Engleskoj?

- A. Henrik VIII.
- B. Jean Calvin
- C. Martin Luther
- D. Ulrich Zwingli

(1 bod)

II. Zadaci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan bod.

26. Kako se naziva dar pojedinca ili zajednice prinesen božanstvu kao znak poštovanja, prošnje ili zahvale?

(1 bod)

27. Kako se naziva fenička luka po kojoj je Sveto pismo dobilo ime?

(1 bod)

28. Kako se naziva suvremeni oblik ateizma koji se temelji na aksiomu *Homo homini Deus*?

(1 bod)

29. Kako se naziva zbirka tumačenja židovskoga zakona u kojoj se izrijekom navodi kako je Isus bio raspet u *predvečerje blagdana Pashe*?

(1 bod)

30. Kako se naziva pokret koji teži uspostavi vidljivoga jedinstva i potpunoga zajedništva kršćanskih crkava?

(1 bod)

Vjeronauk

31. Koliko godina prema odredbi Hrvatske biskupske konferencije trebaju napuniti zaručnici kako bi mogli valjano sklopiti ženidbu?

(1 bod)

32. Kako se naziva svjesno i slobodno učinjeno zlo u teškoj stvari?

(1 bod)

33. Kako se naziva namjerno izazvana smrt terminalnoga bolesnika uskraćivanjem nužne terapije ili davanjem smrtonosnih tvari?

(1 bod)

34. Kako se nazivaju osobe koje su zbog vjere žrtvovale svoj život?

(1 bod)

35. Pozorno pročitajte tekst.

„Prosvjedujem u ime katoličke javnosti protiv takvih kleveta na onoga koji je s propovjedaonice grmio na one koji su progonili Židove i pravoslavne, koji je svoj cvjetnjak preuredio za spašavanje djece čije su roditelje odveli u logore, koji je zaklinjao katolike grada Zagreba da idu u Jeronimsku dvoranu po djecu progonjenih i sklone ih u svoje kuće da ih ne zadesi smrt.”

Napomena: Podatci o izvoru polaznoga sadržaja bit će objavljeni u rješenjima ispita.

Kako se zove hrvatski kardinal i blaženik o kojemu se govori u tekstu?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan ili dva boda.

- 36.** Objasnite glavna obilježja molitve u islamu i važnost džamije u životu muslimana.

(2 boda)

- 37.** Navedite i opišite aposteriorne dokaze koji upućuju na Božje postojanje.

(2 boda)

Vjeronauk

38. Navedite i objasnite dva učinka sakramenta bolesničkoga pomazanja.

(2 boda)

39. Objasnite dvije odrednice načela supsidijarnosti.

(2 boda)

40. Objasnite razlog i svrhu nastanka inkvizicije.

(2 boda)

Prazna stranica